

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาบัญชีต้นทุนการทำสวนลำไย ของเกษตรกรอาชีพทำสวนลำไย ตำบลม่วงน้อย อำเภอป่าซาง จังหวัดลำพูน เป็นการวิจัยภาคสนาม (Field research) โดยมีวิธีการดำเนินการวิจัยตามลำดับขั้นตอนต่อไปนี้

1. ข้อมูลและแหล่งข้อมูล
2. ประชากร
3. เครื่องมือและการสร้างเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลและแหล่งข้อมูล

ข้อมูลและแหล่งข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาแบ่งออกได้เป็น 2 ประเภท ดังนี้

1. ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary data) เป็นข้อมูลซึ่งศึกษาจากแหล่งข้อมูลโดยตรง มีวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลเบื้องต้นคือ

1.1 เกษตรกรผู้มีอาชีพทำสวนลำไย บ้านม่วงน้อย ตำบลม่วงน้อย อำเภอป่าซาง จังหวัดลำพูน ที่เคยทำบัญชีต้นทุน หรือบัญชีต้นทุนสินค้าทางการเกษตรที่ออกแบบโดยหน่วยงานของรัฐหรือเอกชน เพื่อนำไปสู่การทราบข้อมูลพื้นฐานของสภาพปัญหาและความต้องการรูปแบบ

ของบัญชีต้นทุนการทำสวนลำไย ตลอดจนนำไปสู่การทดลองใช้บัญชีต้นทุนการทำสวนลำไย (1) ที่ออกแบบขึ้นมาใหม่โดยผู้วิจัย และนำไปสู่การประเมินผลความพึงพอใจในบัญชีต้นทุนการทำสวนลำไย (1)

1.2 เกษตรกรผู้มีอาชีพทำสวนลำไย บ้านม่วงน้อย ตำบลม่วงน้อย อำเภอป่าซาง จังหวัดลำพูน เพื่อนำไปสู่การทดลองใช้บัญชีต้นทุนการทำสวนลำไย (2) ที่ออกแบบขึ้นมาใหม่โดยผู้วิจัย และนำไปสู่การประเมินผลความพึงพอใจในบัญชีต้นทุนการทำสวนลำไย (2)

2. ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary data) เป็นการศึกษาค้นคว้ารวบรวมข้อมูลจากหนังสือ บทความ ตำรา รายงานการวิจัย รายงานความก้าวหน้าของโครงการ ข้อมูลจากหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน รายงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับเกี่ยวกับบัญชีต้นทุนทางการเกษตร โดยค้นคว้าข้อมูลจาก

ห้องสมุดภายในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และสถาบันการศึกษาอื่น ๆ ร่วมกับการค้นคว้าข้อมูลทางระบบอินเทอร์เน็ต

ประชากร

ประชากรและกลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการเลือกผู้ให้ข้อมูล แบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยแยกออกเป็น 2 ส่วน คือ

1. เกษตรกรผู้ที่เคยทำบัญชีต้นทุน หรือบัญชีต้นทุนสินค้าทางการเกษตรที่ออกแบบโดยหน่วยงานของรัฐหรือเอกชน จำนวน 5 คน เพื่อนำไปสู่การทราบข้อมูลพื้นฐานของสภาพปัญหาและความต้องการรูปแบบของบัญชีต้นทุนการทำสวนลำไย ซึ่งเกษตรกรผู้ให้ข้อมูล มีประสบการณ์การทำบัญชีไม่ต่ำกว่า 1 เดือน ตลอดจนนำไปสู่การทดลองใช้บัญชีต้นทุนการทำสวนลำไย (1) ที่ออกแบบขึ้นมาใหม่โดยผู้วิจัย และนำไปสู่การประเมินผลความพึงพอใจในบัญชีต้นทุนการทำสวนลำไย (1)

2. เกษตรกรผู้มีอาชีพทำสวนลำไย บ้านม่วงน้อย ตำบลม่วงน้อย อำเภอป่าซาง จังหวัดลำพูน จำนวน 18 คน เพื่อนำไปสู่การทดลองใช้บัญชีต้นทุนการทำสวนลำไย (2) ที่ออกแบบขึ้นมาใหม่โดยผู้วิจัย และนำไปสู่การประเมินผลความพึงพอใจในบัญชีต้นทุนการทำสวนลำไย (2) โดยเกษตรกรผู้ทดลองใช้บัญชีต้นทุนการทำสวนลำไย มีเกณฑ์การคัดเลือกคือ ต้องเป็นผู้มีประสบการณ์การทำอาชีพนี้มาแล้ว 10 ปีขึ้นไป และขนาดของพื้นที่ในการทำสวนลำไย จำนวน 2 – 5 ไร่

เครื่องมือและการสร้างเครื่องมือ

1. แบบสัมภาษณ์ จำนวน 2 ฉบับ เป็นแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง ประกอบด้วย

1.1 แบบสัมภาษณ์เพื่อนำไปสู่การทราบข้อมูลพื้นฐานของสภาพปัญหาและความต้องการรูปแบบของบัญชีต้นทุนการทำสวนลำไยกับเกษตรกรอาชีพทำสวนลำไย

1.2 แบบสัมภาษณ์เพื่อนำไปสู่การทราบว่าเกษตรกรมีความพึงพอใจของบัญชีต้นทุนการทำสวนลำไย ในส่วนของความยาก – ง่าย ในการใช้บัญชี และเกษตรกรมีข้อเสนอแนะต่อการปรับปรุงการออกแบบบัญชีต้นทุนการทำสวนลำไยซึ่งทำการตรวจสอบคุณภาพของแบบสัมภาษณ์ตามความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (content validity) โดยปรึกษาผู้เชี่ยวชาญด้านบัญชี จำนวน 3 คน ก่อนนำแบบสัมภาษณ์ไปใช้

2. แบบบันทึก จำนวน 2 เล่ม ประกอบด้วย บัญชีต้นทุนการทำสวนลำไย (1) และบัญชีต้นทุนการทำสวนลำไย (2) ที่ทำการออกแบบขึ้นมาใหม่โดยผู้วิจัยเพื่อให้มีความเหมาะสมกับการ

ใช้งานของเกษตรกรอาชีพทำสวนลำไยในพื้นที่ของ ตำบลม่วงน้อย อำเภอป่าซาง จังหวัดลำพูน โดยบัญชีต้นทุนการทำสวนลำไย จะประกอบด้วยส่วนของการบันทึกรายรับ – รายจ่าย ค่าเสื่อมสินทรัพย์ และการสรุปกำไร – ขาดทุน ซึ่งบัญชีต้นทุนการทำสวนลำไยที่ออกแบบขึ้นมาใหม่ ทั้ง 2 เล่มมีการตรวจสอบคุณภาพของแบบบันทึก ตามความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (content validity) ซึ่งผ่านการตรวจสอบความถูกต้องโดยผู้เชี่ยวชาญด้านบัญชี จำนวน 3 คน ประกอบด้วย อาจารย์บัญชี นักบัญชี และนักบัญชีการเกษตร จากนั้นได้นำบัญชีต้นทุนการทำสวนลำไย (1) ไปให้เกษตรกร จำนวน 5 คน ทดลองใช้ และนำบัญชีต้นทุนการทำสวนลำไย (2) ไปให้เกษตรกร จำนวน 18 คน ทดลองใช้ โดยเกษตรกรจะทำการจดบันทึก เป็นระยะเวลา 2 สัปดาห์

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยทำการเก็บข้อมูล 3 ขั้นตอน คือ

1. ขั้นเตรียมการก่อนเก็บข้อมูล

1.1 ศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1.2 สํารวจพื้นที่ภาคสนามเบื้องต้น ในส่วนของการสร้างความสัมพันธ์กับเกษตรกร ทั้ง 5 คน ที่เคยทำบัญชีต้นทุน หรือบัญชีต้นทุนทางสินค้าทางการเกษตรที่ออกแบบโดยหน่วยงานของรัฐหรือเอกชน เพื่อนำไปสู่การทราบข้อมูลพื้นฐานของสภาพปัญหาและความต้องการรูปแบบของบัญชีต้นทุนการทำสวนลำไย

1.3 สํารวจพื้นที่ภาคสนามเบื้องต้น ทำการสร้างความสัมพันธ์กับเกษตรกรทั้ง 18 คน ที่ผ่านเกณฑ์การคัดเลือก คือ เป็นผู้ที่มีประสบการณ์การทำอาชีพนี้มาแล้ว 10 ปีขึ้นไป และขนาดของพื้นที่ในการทำสวนลำไย มากกว่า 2 ไร่ เพื่อนำไปสู่การทดลองใช้และประเมินผลความพึงพอใจของบัญชีต้นทุนการทำสวนลำไยที่ออกแบบขึ้นมาใหม่โดยผู้วิจัย

2. ขั้นตอนการเก็บข้อมูล

2.1 ดำเนินการสัมภาษณ์เกษตรกรทั้ง 5 คน ซึ่งเป็นผู้ที่เคยทำบัญชีต้นทุนการทำสวนลำไย หรือบัญชีต้นทุนทางสินค้าทางการเกษตรที่ออกแบบโดยหน่วยงานต่างๆ เพื่อนำไปสู่การทราบข้อมูลพื้นฐานของสภาพปัญหาและความต้องการรูปแบบของบัญชีต้นทุนการทำสวนลำไย

2.2 ดำเนินการออกแบบบัญชีต้นทุนการทำสวนลำไย ซึ่งได้ บัญชีต้นทุนการทำสวนลำไย (1) โดยทำการปรึกษาผู้เชี่ยวชาญด้านบัญชี จำนวน 3 คน เพื่อนำไปสู่การออกแบบบัญชีต้นทุนการทำสวนลำไย ประกอบด้วย อาจารย์บัญชี นักบัญชี และนักบัญชีการเกษตร

2.3 ดำเนินการทดลองใช้บัญชีต้นทุนการทำสวนลำไย (1) โดยให้เกษตรกรทั้ง 5 คน ทำการทดลองบันทึกข้อมูลลงในบัญชีต้นทุนการทำสวนลำไย (1) ที่ผู้วิจัยออกแบบขึ้นมาใหม่ซึ่งผ่านการตรวจสอบความถูกต้องโดยผู้เชี่ยวชาญด้านบัญชี เป็นระยะเวลา 2 สัปดาห์

2.4 ทำการประเมินผลความพึงพอใจ (1) หลังการทดลองใช้บัญชีต้นทุนการทำสวนลำไย (1) ในส่วนของความยาก – ง่าย ในการทดลองใช้บัญชีของเกษตรกร และข้อเสนอแนะต่อการปรับปรุงการออกแบบบัญชีต้นทุนการทำสวนลำไย

2.5 นำผลการประเมินความพึงพอใจ (1) มาเป็นแนวทางในการดำเนินการปรับปรุงการออกแบบบัญชีต้นทุนการทำสวนลำไย โดยทำการปรึกษาผู้เชี่ยวชาญด้านบัญชี จำนวน 3 คน เพื่อนำไปสู่การออกแบบบัญชีต้นทุนการทำสวนลำไย (2) ประกอบด้วย อาจารย์บัญชี นักบัญชี และนักบัญชีการเกษตร

2.6 ดำเนินการทดลองใช้บัญชีต้นทุนการทำสวนลำไย (2) โดยให้เกษตรกรทั้ง 18 คน ทำการทดลองบันทึกข้อมูลลงในบัญชีต้นทุนการทำสวนลำไย (2) ที่ผู้วิจัยดำเนินการปรับปรุงการออกแบบขึ้นมาใหม่ซึ่งผ่านการตรวจสอบความถูกต้องโดยผู้เชี่ยวชาญด้านบัญชี เป็นระยะเวลา 2 สัปดาห์

2.7 ทำการประเมินผลความพึงพอใจ (2) หลังการทดลองใช้บัญชีต้นทุนการทำสวนลำไย (1) ในส่วนของความยาก – ง่าย ในการทดลองใช้บัญชีของเกษตรกร และข้อเสนอแนะต่อการปรับปรุงการออกแบบบัญชีต้นทุนการทำสวนลำไย

3. หลังเก็บข้อมูล

ดำเนินการตรวจสอบข้อมูล ดังนี้

3.1 ทำการตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ของข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ โดยจะทำให้ทราบถึงข้อมูลพื้นฐานของสภาพปัญหาและความต้องการรูปแบบของบัญชีต้นทุนการทำสวนลำไย ซึ่งนำไปใช้ประกอบการออกแบบบัญชีต้นทุนการทำสวนลำไย

3.2 ทำการตรวจสอบความถูกต้องและความครอบคลุมของขอบเขตในการออกแบบบัญชีต้นทุนการทำสวนลำไย

3.3 ทำการตรวจสอบความถูกต้องของการทดลองใช้บัญชีต้นทุนการทำสวนลำไยของเกษตรกรหลังการทดลองใช้บัญชีต้นทุนการทำสวนลำไย (1) และ (2)

3.4 ทำการตรวจสอบความถูกต้องของการประเมินผลความพึงพอใจหลังการทดลองใช้บัญชีต้นทุนการทำสวนลำไยของเกษตรกร (1) และ (2)

3.5 ตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ของข้อมูลตามวัตถุประสงค์เพื่อความสมบูรณ์ของข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ ประกอบด้วย แบบสัมภาษณ์เพื่อนำไปสู่การทราบข้อมูลพื้นฐานของสภาพปัญหาและความต้องการรูปแบบของบัญชีต้นทุนการทำสวนลำไยกับเกษตรกรอาชีพทำสวนลำไย นำข้อมูลจากเกษตรกรมาทำการจัดระเบียบข้อมูล และเขียนบรรยายเชิงพรรณนา

2. นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ของการประเมินผลความพึงพอใจ (1) และ (2)

หลังจากการทดลองใช้บัญชีต้นทุนการทำสวนลำไย (1) และ (2) ในส่วนของความยาก – ง่าย ในการใช้บัญชีของเกษตรกร และข้อเสนอแนะต่อการปรับปรุงการออกแบบบัญชีต้นทุนการทำสวนลำไย มาทำการจัดระเบียบข้อมูล และเขียนบรรยายเชิงพรรณนา

กรอบขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

การพัฒนาบัญชีต้นทุนการทำสวนลำไย ของเกษตรกรอาชีพทำสวนลำไย ตำบลม่วงน้อย อำเภอบ้านฝาง จังหวัดลำพูน ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

